

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2023-898

11.12.2023

Tryg Forsikring NUF

### Ansvar

Ansvar for feil begått av utleid personell? –skl. § 2-1 nr. 1, fal. § 2-1.

Det sikrede bemanningsbyrået leide blant annet ut to arbeidere til et byggeprosjekt. De to ansatte gjorde en feil ved blanding av fugestøv, hvilket medførte at støpen måtte fjernes og skjøtene tettes på nytt. Sikrede dekket kostnadene til dette arbeidet og krevde beløpet dekket under sin ansvarsforsikring. Foretaket avviste ansvar og anførte at sikrede ikke hadde sannsynliggjort å være rettslig erstatningsansvarlig for kravet. Feilene knyttet seg dessuten til en leveranse, og retting av mangler ved leveranser var unntatt forsikringsdekningen. Sikrede hevdet å være ansvarlig for skaden etter arbeidsgiveransvaret i skl. § 2-1. Sikrede anførte videre at foretaket hadde brutt informasjonsplikten ved avtaleinngåelsen, ved å ikke opplyse om begrensningene i ansvarsforsikringen. Nemnda kom til at det ikke var sannsynliggjort at sikrede var ansvarlig for skaden etter skl. § 2-1 nr. 1 og viste blant annet til at det var uklart hvilke arbeidsgiverfunksjoner sikrede hadde hatt overfor de to ansatte under utførelsen av oppgavene. Nemnda kom videre til at foretaket ikke hadde brutt informasjonsplikten ved avtaleinngåelsen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 488 888

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under sikredes ansvarsforsikring for krav sikrede har dekket overfor innleier av arbeidskraft, herunder om forsikringsforetaket har brutt informasjonsplikten ved avtaleinngåelsen, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 2-1.

Sikredes ansvarsforsikring omfatter ifølge vilkårenes pkt. 3 blant annet:

(...) sikredes erstatningsansvar for økonomisk tap som skyldes ting- eller personskader som konstateres av sikrede eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er beskrevet i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

I pkt. 5.5 er det blant annet gjort unntak for:

5.5.1 ansvar som utelukkende bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti avgitt før eller etter skaden og som går utover hva som følge av alminnelig erstatningsrett.

(...)

5.5.4. ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise, når skaden voldes før endelig overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overlevering.

5.5.5. omkostninger eller nødvendig skadeforvoldelse ved tilkomstarbeider for å utbedre mangel ved den leverte ytelse.

Sikrede er et bemanningsbyrå som blant annet leier ut ansatte til bygg- og anleggsbransjen. Sikrede inngikk 2.9.22 en samarbeidsavtale med X for utleie av personell til prosjekt med antatt periode 1.10.22 til 1.7.23.

Sikrede søkte 28.3.23 erstatning for et krav på kr 210 000 under ansvarsforsikringen. Skadedatoen ble i skademeldingen oppgitt til 24.2.22, og hendelsen ble beskrevet slik:

To ansatte hos oss i (den sikrede bedrift) har som ansvaret for støp av skjøter på prefab balkonger for kunde. De fullfører ikke støpen gjennom skjøtene, dette gjør at det blir luftrom i skjøten og støpen blir ikke gjennomtrengende. De fullfører nesten hele bygget før feilen blir oppdaget. Dette resulterer i at vi må leie inn kompetanse på pigging og bruk av løsemidler for og rette opp feilen og skadene å tabben er omfattene. Vi har bilder og dokumentasjon av tabben. (X) er vår kunde /skadelidende og (V) AS er leid inn for og rette opp skadene. (...)

Foretaket ba 29.3.23 om at sikrede sendte blant annet kontrakten som var inngått mellom sikrede og X.

Foretaket avsto erstatning 10.5.23 og viste til at ansvarsforsikringen har unntak for ansvar for skade på sikredes leveranse eller arbeid. Foretaket anbefalte at man i fremtiden avtalte i kontrakt med innleier at innleier har arbeidsgiveransvar for de innleide, og viste til at dette var spesielt viktig fordi en ansvarsforsikring ikke omfatter tap som følge av at leveransen fra selskapet ikke er i henhold til kontrakt.

Sikrede klaget på avslaget 11.5.23 og viste blant annet til at foretaket på sin nettside opplyste at en ansvarsforsikring skal dekke økonomisk tap som følge av en dekningsmessig fysisk skade. Sikrede hadde i dette tilfellet lidd et økonomisk tap, som følge av at det ble pålagt av sin kunde å rette opp i en feil begått av sikredes ansatte. Videre viste sikrede til at dersom det var slik at foretaket krevde at sikredes kontrakter inneholdt en avklaring av arbeidsgiveransvaret for at forsikringen skulle gjelde, måtte dette ha blitt opplyst om ved avtaleinngåelsen og/eller i vilkårene.

Foretaket opprettholdt sitt standpunkt etter en ny vurdering 6.6.23. Foretaket viste blant annet til at det ikke kunne se at sikrede var ansvarlig for kravet etter alminnelig erstatningsrett, og at forsikringen ikke omfattet et ansvar sikrede eventuelt påtok seg etter avtale. Videre viste foretaket at det på et generelt grunnlag hadde anbefalt å regulere risikoplasseringen i kontrakt med innleier slik at det ikke var tvil om hvem som hadde ansvaret for eventuelle utførelsesfeil. Dette var kun ment som et råd og hadde ingen betydning for forsikringsdekningen sikrede hadde tegnet hos foretaket.

**Sikrede** krever erstatning for utgiftene det har hatt til å rette opp feilen overfor X. Kostnadene beløper seg til over kr 300 000.

Sikrede er ansvarlig for tapet etter arbeidsgiveransvaret i skl. § 2-1. Sikrede var A og Bs arbeidsgiver og innehaver av arbeidsgiveransvaret. Ansvarer er objektivt og er uavhengig av hvordan det er organisert med tanke på arbeidsgiverens anledning til å føre kontroll med arbeidet.

Foretaket reklamerer selv på sin nettside med at ansvarsforsikringen *"dekker både ansvar for skade som bedriften din eller ansatte forårsaker under produksjon, og for skade som skyldes mangler eller egenskaper på produkter du leverer"*.

I dette tilfellet har skaden blitt forårsaket av en ansatt under produksjon, hvilket sikrede har blitt pålagt av sin kunde å rette opp i. Dette har medført et økonomisk tap for sikrede. Skaden er derfor dekket etter forsikringens vilkår.

Dersom foretaket mener at arbeidsgiveransvaret skal reguleres i kontrakt, må foretaket innta dette i vilkårene eller informere tydelig om dette ved avtaleinngåelsen. Foretaket er uansett ansvarlig for kravet som følge av brudd på informasjonsplikten ved avtaleinngåelsen.

**Forsikringsforetaket** avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har sannsynliggjort et rettslig erstatningsansvar.

Ved utleie av personell er det vanlig at innleier bærer risikoen for eventuelle feil ved arbeidet som utføres av innleid personell, og at dette reguleres i kontrakt. Det er likevel ikke av betydning for vurderingen av foretakets ansvar at risikoplasseringen for feil/mangler ikke var regulert i kontakten i dette tilfellet, da det uansett ikke er sannsynliggjort et erstatningsrettslig ansvarsgrunnlag for sikrede. Når sikrede likevel har påtatt seg å bekoste retting av feilen, beror deres erstatningsansvar på tilsagn/avtale. Dette er unntatt forsikringsdekningen.

Feilene knytter seg dessuten til en leveranse, og retting av mangler ved leveranser vil uansett være unntatt forsikringsdekningen.

Foretaket avviser at informasjonsplikten ble brutt ved avtaleinngåelsen. Foretaket tilbyr verken forsikring som dekker kostnader til retting av feil ved egen leveranse, eller ansvarsforsikring hvor det ikke er en forutsetning om rettslig erstatningsansvar. Sikrede kunne derfor ikke tegnet en annen forsikring hos foretaket som ville dekket tapet. Foretaket er heller ikke kjent med at andre forsikringsforetak tilbyr en slik forsikring.

Vilkåret om rettslig erstatningsansvar og unntaket for kontraktsansvar er bransjestandard i ansvarsforsikring, og er dermed ikke en vesentlig begrensning i forsikringsavtalen, jf. fal. § 1C-8. Sikrede har dessuten mottatt forsikringsbevis og vilkår fem ganger siden avtaleinngåelsen og hadde en plikt til å reklamere dersom dekningsomfanget ikke samsvarte med virksomhetens behov.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Sikredes ansvarsforsikring omfatter ifølge vilkårenes pkt. 3:

(...) sikredes erstatningsansvar for økonomisk tap som skyldes ting- eller personskader som konstateres av sikrede eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er beskrevet i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

(...)

Nemnda legger til grunn at forsikringen omfatter sikredes virksomhet å drive bemanningsbyrå, og at sikrede har leid ut to ansatte til X. Sikrede beskriver de to ansattes oppgaver slik:

(...) montering av massivt tre elementer, løfte på plass elementer, montere utvendig kledning og ferdig stille innvendig samt tette skjøter.

Nemnda forstår saken slik at de ansatte benyttet feil blandings- og temperaturforhold ved blanding av fugestøp. Dette medførte at skjøtene ikke ble tette. Feilen ble ikke oppdaget før bygget nesten var fullført. Sikrede engasjerte V. for å rette opp i skadene og krever utgiftene til V. dekket under ansvarsforsikringen.

Forsikringen gjelder ifølge pkt. 3 sikredes "erstatningsansvar", men har i vilkårenes pkt. 5.5.1 unntak for:

ansvar som utelukkende bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti avgitt før eller etter skaden og som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett.

En forutsetning for at sikrede skal ha krav på erstatning for det fremsatte kravet, er derfor at sikrede er ansvarlig etter alminnelige erstatningsrettslige regler.

Det er ikke fremlagt noe krav fra X mot sikrede, og det er uklart for nemnda hva som er begrunnelsen for dette kravet.

Ifølge skl. § 2-1 nr. 1 er arbeidsgiver ansvarlig for skader som en arbeidstaker forsettlig eller uaktsomt volder under "utføring av arbeid eller verv for arbeidsgiveren".

I dette tilfellet dreier det seg om to arbeidsgivere, sikrede og X. Spørsmålet om det i slike tilfeller er utleier eller innleier som har arbeidsgiveransvaret er ikke omtalt i skl. § 2-1, men bestemmelsen tilsier at man følger ansettelsesforholdet. Ifølge den fremlagte arbeidsavtalen er det utleier, dvs. sikrede, som er part i arbeidsavtalen, og som derfor har arbeidsgiveransvaret for de to ansatte. Men hensynene bak arbeidsgiveransvaret kan etter omstendighetene føre til et annet resultat. Hvis utleieforholdet har en viss varighet, og instruksjonsmyndigheten går over til innleier, kan preventive hensyn medføre at han også overtar arbeidsgiveransvaret, jf. Wilhelmsen/Hagland, Om erstatningsrett, 2017, s. 146.

Det er uklart for nemnda hvilke arbeidsgiverfunksjoner sikrede har hatt overfor A og B under utførelsen av oppgavene. Det eneste avtaledokumentet mellom sikrede og X som er fremlagt i saken, er en samarbeidsavtale inngått 2.9.22. Ut ifra dette dokumentet er det ingen ting som tyder på at sikrede hadde noen form for oppfølging med arbeidets utførelse. Dersom de to ansatte var underlagt innleiers ledelse og instruksjon, er innleier nærmere til å bære ansvaret for eventuelle feil som blir begått. Det er derfor ikke sannsynliggjort at sikrede er ansvarlig for skaden etter skl. § 2-1 nr. 1.

Dersom utleier ledet, fordelte og kontrollerte arbeidet, ville utleier hatt arbeidsgiveransvaret etter skl. § 2-1. Nemnda peker imidlertid på at sikredes "leveranse" i så fall ville omfattet også arbeidet med blanding av fugestøp. Den aktuelle skaden gjelder nettopp blandingen av fugestøpen og medførte at støpen måtte fjernes og skjøtene tettes på nytt. Dette måtte i så fall regnes som "skade på sikredes leveranse", som er unntatt fra dekning etter pkt. 5.5.4:

ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise, når skaden voldes før endelig overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overlevering.

Sikrede anfører at foretaket har brutt informasjonsplikten ved avtaleinngåelsen, jf. fal. § 2-1 slik den lød før lovendring 1.7.22:

I forbindelse med tegningen av en forsikring skal selskapet i nødvendig utstrekning legge forholdene til rette for at forsikringstakeren kan vurdere forsikringstilbudet. Herunder skal det gi opplysninger om det er vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det forsikringstakeren med rimelighet kan vente er dekket under vedkommende forsikring, om alternative dekningsformer og om tilleggsdekninger som det markedsfører.

Det er noe uklart for nemnda hva sikrede mener foretaket skulle informert om, men nemnda legger til grunn at det er unntaket for ansvar iht. avtale i vilkårenes pkt. 5.5.1. Dette er imidlertid en helt vanlig begrensning i en ansvarsforsikring og kan ikke regnes som en vesentlig begrensning i en ansvarsforsikring som i utgangspunktet dreier seg om dekning for sikredes erstatningsansvar etter alminnelig erstatningsrett. Det er heller ikke sannsynliggjort forhold som tilsier at sikrede hadde en rimelig forventning om at forsikringen skulle omfatte erstatningsansvar som ikke fulgte av alminnelig erstatningsrettslig regler.

Sikrede anfører at forsikringen nærmest er en nullitet, og at sikrede som godt som aldri vil kunne oppnå en erstatningsutbetaling. Nemnda kan ikke se at dette er riktig. Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsrettslige regler, herunder culpaansvar, objektivt ansvar og arbeidsgiveransvar i den utstrekning sikrede må regnes som arbeidsgiver. Det er imidlertid opp til sikrede å dokumentere at ansvarsgrunnlag foreligger, herunder at det er sikrede som har arbeidsgiveransvar for de som leies ut. Forsikringen omfatter ikke kontraktsansvar, men det er helt vanlig at en ansvarsforsikring har et slikt unntak.

Avgjørelsen er enstemmig.

**Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (selskapsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).*